

Својом првом збирком пјесама *Кокузове радосџи* Југослав Гајанин је скренуо пажњу на себе као ствараоца, а својом другом збирком *Несаница* он потврђује одређење да своје утиске о животу исписује стиховима. Назив збирке *Несаница* асоцијативно упућује на то да аутор пише о свему ономе што уноси немир, па чак и тјескобу у његову душу, окупира му мисли и одвраћа га од смираја и спокоја којег сан доноси. У прилог томе говори и последња, истоимена пјесма *Несаница*, која је тако честа гошћа у његовом животу да је чак присно ословљава са: *сџара друђарица*.

Преплићући међусобно љубав према жени, природи, завичају, према свом народу, Југослав Гајанин се у тематском и стилском смислу тек за корак помјерио од своје претходне књиге што не изненађује ако се има у виду да је књига *Несаница* настала у врло кратком временском периоду. Као и у претходној књизи, аутор је своје пјесме *заокружио* у четири циклуса: *ЗАВИЧАЈНИ КУТАК*, *ШТА ЈЕ ТО ЉУБАВ*, *ОПОМЕНА* и *ДОКОЛИЦА*. Пјесме су углавном лирског карактера, мада су само неке од њих сасвим успјеле, углавном оне у којима пјева о својим жељама, страстима и најинтимнијим снатрењима (нпр. *Недосџижна љејоша*, *Жал*, *Заувијек*, *Злашња ѓосџица*, *Варка...*).

У првом циклусу *ЗАВИЧАЈНИ КУТАК* Југослав Гајајнин пјева о свему ономе што му је блиско у његовом окружењу: о селу и сељацима, о мајци, дједу, пријатељима, о обичајима... заправо, о свему ономе што му *душу кријеји* и што у њему буди осјећај припадања, због чега доживљава завичај као уточиште и прибјежиште. Иако упућују на одређен локалитет, ове пјесме су тематски веома различите. Та препознатљивост поднебља, једино је што ове пјесме обједињује у исту цјелину. Неке од њих, као *Вече* у којој пјесник на идиличан и помало романтичан начин пјева о завичају или *Побједник*, која је посвећена пријатељу према коме осјећа дубоко поштовање и дивљење, издвајају се, у позитивном смислу, својом формом и садржајем. Иако код Гајанина није уочљив неки доминантан пјеснички утицај, пјесма *Бекрија*, у својој далекој асоцијацији, подсјећа на стихове С.А. Јесењина.

Најупечатљивији и најуспјешнији циклус ове збирке јесте *ШТА ЈЕ ТО ЉУБАВ*, иако и у њему има пјесама различитог поетског интензитета и оригиналности. Ипак, неколико њих плијени својом љепотом, непосредношћу и свјежином. Такви су стихови који са пуно искрености и тоpline говоре о безазленој младалачкој љубави:

... На сасџанку њрвом рекох да те волим.
То сам осјећао кунем ти се богом,
видио те нисам њрође много љеша
ал греди ми често задрхте за њобом... (Жал)

Без сумње, љубав је осјећање које пјесника одушевљава и разоружава. За њега је оно свето и узвишено осјећање, које поред тога што често оставља болна искуства, обогаћује и оплемењује душу. Борећи се са љубавним јадима он пјева:

*... Ех кад би могла мало да завириш
у моје срце које жељом ијени,
и ијео бола с душе да расшириш,
видјела би себе посвуда у мени...*
(Недостижна љејоша)

Гајанинова поезија подсјећа да љубав може бити и патња и радост: нема љубави без боли, ни среће без љубави; То је животна истина и вјечно надахнуће. Гајанин о љубави не пјева са горким искуством, него са жаром и усхићењем својственим младом човјеку. Зато није необично што су страст и пожуда његова честа тема:

*... Ношена крилима љубавне сирасиши
леијеће мраком уздрхтале ноћи
на крају олује уморна ће иасиши
ишјела наша у својој немоћи...*
(Нирвана)

Циклусом *ОПОМЕНА* Гајанин покушава да се, на начин који је њему својствен, одужи свом народу. Страдање и прогон једног народа, његову муку и трагичку, он је преточио у стихове. Сваку неправду и невољу пјесник лично преживљава.

поистовјећује се и саучествује, преносећи тако индивидуални доживљај и острашћеност као свој став и поруку. Ове пјесме углавном карактерише претјеран патос и наглашена афективност, а неке од њих су инспирисане актуелним тренутком, односно постају разумљиве само у одређеном друштвено-политичким или социјалним околностима.

Четврти циклус *ДОКОЛИЦА*, са изузетком пјесме *Несаница*, обухвата стихове са најмање умјетничког наговјештаја. Упркос умјереној духовитости, лакоћи и живости, ове пјесме не задовољавају поетске стандарде нарочито својом неселективном тематиком. Оне више подсјећају на народну поезију, и то не само у мотивима него и својим језиком и стилем.

Иако посједује својствен пјеснички дар, видљиво је да аутор још није пјеснички изграђен. Неки стихови одају утисак ауторове нестрпљивости да пјесму што прије заврши. Ти стихови изгледају недотјерано и штуро, тим више кад међу њима бљесне неки сјајан верс или строфа. С обзиром да се определијелио за форму класичног стиха, пјесник често није досљедан у врсти пјесничког израза који је одабрао. Метрички недостаци су веома присутни и неријетко кваре утисак о пјесми, као и њену мелодичност. Због тога, са једне стране, његове пјесме дјелују неуједначене, недоречене или презасићене, а са

друге стране, непоколебљиво досљедан рими, каткад употријеби ријеч која сасвим мијења примарни смисао и збуњује читаоца. Пјесник ће очигледно морати још да се усавршава у књижевно-теоријском правцу, односно у смислу версификације, али имајући у виду његово поетско опредјељење, његово неискуство и темперамент, он има и времена и снаге да израсте у препознатљивог завичајног пјесника.

Нижући своје пјесме, као слике за незаборав, Гајанин покушава да на тренутак заустави вријеме. Он жури да пренесе на папир све што види, чује и осјећа, јер ће већ сутра све бити другачије. На тај начин он исписује свједочанства о људима и догађајима, који су обиљежили неки сегмент његовог живота. Његова поезија је добронамјерна и искрена, и кад је безбрижна и кад је суптилна. У књизи *Несаница* то се најбоље потврђује и зато је препоручујем и издавачима и читаоцима.

Проф. Сњежана ТЕШИЋ